

66. národný beh Devín – Bratislava

alebo ako môže aj motyka vystrelit'...

Napísal Vilo Novák

Počas svojej dlhoročnej bežeckej kariéry som už veru zažil všeličo: nečakané úspechy, ale aj nečakané neúspechy (tých bolo vari ešte viac), ale taký nečakaný úspech, aký sa mi prihodil na 66. ročníku behu Devín – Bratislava, som ešte neutrpel.

Veď len uvážte, ja s rokom narodenia 1942 (žiaľ, je to už raz tak) som dobehol na „bedňu“ v M60 na druhom mieste! Predo mnou bol mládenec s rokom narodenia 1952 a za mnou narodený v roku 1953!

Už je to raz tak, je to pravda, ale ani tak mi nie je jasné, ako sa to mohlo stať.

Pred samotným pretekom som sa necítil veľmi dobre; v utorok som si s partiou zabehol ťažkých 20 kilometrov z Marianky (do Marianky) na Malý Slavín po zmesi blata, ľadu a vody, snažiac sa bežať po koľajách vytvorených Pragou V3S, z Malého Slavína ku Slivovi po snehu, na Železnú studničku to bolo o hodne lepšie, bežali sme po vyjazdených koľajách, vode a snehu, potom na Kačín po mokrej ceste, ale beh z Kačina do Marianky bol veru ťažký chlebič, boli sme mokří až po kolená. Prečo to píšem? Aby bolo jasné, že to naozaj nebola vhodná príprava na Devín, skôr som mal na mysli maratón v Bostone, ktorý sa beží na „Patriots Day“, teda 15. apríla 2013. No a na to vo štvrtok prišlo „ľahkých 10“ s Petrom Šafarikom a Paľom Hajdukom, ale nohy ma stále boleli. Ba ani sobotný ľahký výklus s Mišom Guttmannom okolo Dunaja mi nesedel; nohy som mal po utorkovej „zaberačke“ stále ťažké...

Pred štartom

Skrátka, nemal som pred behom dobrý pocit. Samozrejme, ísť treba, je to predsa „vlastenecká povinnosť“, človek tam stretne známych, ktorých vidí zriedka a rád, ako Igor Parák alebo Elenka Malíková alias „krásna Ellen“. Ambície v preteku som nemal žiadne, kategória nad 70 vypísaná nie je a v tej mladšej M60 nemám šancu, veď sú tam borci lepší a až o 11 rokov mladší. Teda žiadne napätie, pohoda, klídek a...

Sú 2 °C, fúka nepríjemný vietor, je zamračené, skrátka neprívetivé počasie. Už aby to šlo...

Čas pred štartom (a mali sme ho skoro dve hodiny) sme trávili debatami opretí zadkami o „zadky“ autobusov, ktoré boli teplé od motorov, ktoré stále bežali na voľnobeh. No a pomalý výklus s Igorom sme odflákli, nejako sa nám do toho nechcelo.

Od autobusov nás vyhnali, vraj už odchádzajú aj s našimi proprietami do cieľa. Pomaly sme sa domotali na štart, postavil som sa asi tam, kde som mal byť, do zóny druhej; bolo tam medzi národom teplo a pekne, vďaka pekným dievčičinám. Jedna z nich mala na hlave nejakú čiernu čiapku so žltými labkami (alebo čo to bolo). A toto má byť čo? opýtal som sa sympatickej dievčiny – majiteľky onej čiapky. To je tučňačik, rečie. Ty si taká dobrá? Pýtam sa, vidiac na čísle „zóna 1“. Ááale, mala som šťastie, odpovie skromne ono sympatické stvorenie. A tak to išlo až do času, kedy nám hlásateľ oznámil, že za 10 sekúnd odštartujeme, odpočítavajúc sekundy, počnúc od desať: deväť, osem, ...boli sme asi pri štvrtej, keď sa ozvala rana (zrejme z dela) a už to šlo...

Na trati

Vybehli sme vcelku svižne, čo sa mi minulé roky nestávalo. V minulých rokoch som sa motal k cintorínu viac chôdzou ako behom. Teraz to bolo asi tým, že som bol len 5 metrov od čela

bežcov. Opatrne pozeráme pod nohy, aby sme sa nenatiahli. Všetelijakí chytráci sa snažia faulami dostať dopredu; pravidlom je, že sú to slabší borci a na trati potom zavádzajú. Tých asi 400 metrov po cintorín je kritických, lebo potom nasleduje hlavná brzda preteku – pravotočivá zákruta – kde sa to spomalí a následne sa spomalí celý húf (tento raz skoro šesťtisícový), a tak sa stráca čas, ktorý sa potom nedá dohnať. Aj teraz tam bolo zaparkované nejaké auto, ale na rozdiel od minulého roku, keď mi 400 metrov trvalo 4 minúty, bolo to vcelku pohodové, aj keď pomalšie; to však nie je na škodu. A už sme sa vyrojili na Kremel'skú ulicu; na konci tejto stúpajúcej cesty vidieť čelo preteku, už teraz má aspoň 400-metrový náskok pred nami. Snažím sa prepletať medzi bežcami, ale nepreháňam to, nemám vysoké ciele. Je zaujímavé pozorovať, ako sú oblečení niektorí borci: mnohí sú vybavení ani na Sibír, hrubá vetrovka, teplá čiapka, tým zima určite nebude, aspoň sa dobre vypotia, tých je veru dobrá polovica, sú to borci neskúsení. Ale nájdu sa aj bežci iného razenia: v trenírkach a tričku (ba aj v tielku). Ani tí toho o behu veľa nevedia, ale dostali „dobré“ rady: neobliekajte sa príliš, však sa zohrejete... Aj by sa zohriali, keby bežali rýchlo, lenže, akosi im to nejde.

Zbiehame k ramenu Dunaja; beží sa mi dobre, ale kontrolujem tempo tak, aby som išiel s rezervou; keby som dobehol okolo 10. miesta, bolo by to fajn, uvažujem.

Je zamračené, zima mi už nie je, vietor necítim, bežím svoje. Len tie kopce (vybiehame ku kameňolomu, okolo bývalej roty PS) mi už tak nejdú ako kedysi, ale po rovine a dolu kopcom ťažím so svojej techniky.

Nazdar tučňačik, volám na onú devu s „tučňačikom“ na hlávke, poď! Pokúsila sa zrýchliť, ale po chvíli sa vrátila k svojmu tempu. Škoda, mohol som mať spoločnosť... Ja viem, mohol by som spomaliť, ale čo by to bol za pretek...

Ahoj Vilo, ideš na bedňu? To je hlas Ivana Gaboviča, bežiaceho s Ľubom Fellnerom. Na bedňu? Prosím ťa! Nemám šancu, veď sú tu lepší a hlavne mladší, ja tu nemám kategóriu, idem si proste svoje trvalo udržateľné...tempo. Idem rýchlo? Pomaly? Pozriem sa na hodinky: skôr pomaly, tempo je asi tak 4:20, slabé, ale čo už, nemladnem...

Konečne Riviéra, už nebežím tak voľne ako predtým, musím sa snažiť, aby som udržal tých 4:20 na kilometer, už sú to len necelé štyri kilometre do cieľa. Mierne zvlnený terén znamená, že hore kopčekmi spomaľujem, dolu zrýchľujem; sem-tam ma niekto predbieha (lebo prečo by ma mal predbiehať taký „starý“), po chvíľke už nevládze a zvolní. Pomerne silný protivietor sa usilujem eliminovať tým, že sa snažím schovať za iných bežcov. Dolu od Lafranconi sa trošku rozbieham a v tomto tempe to ide až do cieľa. Vnímam povzbudzovanie známych: Kájo Klatt pri Riviére, Jožo Baráth pri Riverparku, Janko Nebeský pred cieľom, ale aj iných. Posledných 500 metrov idem na doraz, už vidím časomieru, ale ešte nerozoznávam čísla na nej. Je tam päťdesiatka? Áno: lenivo sa tam prevaľujú sekundy: 50:20... Prebieham cieľom: 50:50.

Za cieľom

je Peter Šafarik. Tak ako? 49:52, vraví, som spokojný. Ja tiež, dobre som si zabehol, ale čas mohol byť lepší, ale čo narobíš – nemladneme. Beriem si čaj, je teplý, ale bez chuti, ako na vojne. Nechcem, radšej chvíľu o smáde vydržím. Prezlečený idem von z autobusu, vymieňame si dojmy s kamarátmi, ako kto bežal.

Prekvapenie prvé

Si druhý v M60, vraví Miro Kresánek. A to si ako na to prišiel? sputujem sa ironicky. Videl som to na tabuli v cieľi, Kováč je prvý... Je to blbosť, vravím. Je to na tabuli, nedá sa Miro. Že by? To predsa nie je možné, veď sú tu lepší, a ten môj čas nie je nič moc. Ale víta mi to

v hlave a rozhodujem sa, že nepôjdem domov, ako som zamýšľal, ale počkám na vyhlásenie, veď čo keby to bola pravda? Je to blbosť, tých borcov som nemohol poraziť, ale čo ak motyka vystrelila? Stretávam sa s rodinou a volám ich na Hviezdoslavovo námestie, nepriznajúc sa, o čo mi ide: poďme, aspoň uvidíme, kto vyhral.

Pohodu narušila „tragédia“: vnuk Miško mal balón naplnený héliom a ten mu uletel a pomaly, priam majestátne stúpал nad Národné múzeum. Prežalostný plač sa ozýval a veľké slzy sa gúľali po lícach; nepomohlo ani vysvetlenie, že balón išiel na vandrovku za vajcom, ktoré už na vandrovke je... Ale situáciu zachránili iné dva balóny; tie však už boli priviazané na obe ruky a na vandrovku uletieť nemohli.

Ale aby som sa vrátil k meritu veci, teda k vyhlasovaniu víťazov: keď prišla na rad kategória M60 a čas tretieho bol nad 51 minút, bolo mi jasné, že dnes „bedňujem“. Sláva to bola veľká, byť na „bedni“ na Hviezdoslavovom námestí je predsa len niečo, nestáva sa to každý deň. A po dvoch pusách od starostky Devína, ktorá bola očividne rada, že je na bedni konečne niekto z Bratislavy, a to dokonca zo „Železnej studničky“ (že by to bola časť devínskeho chotára?) Takže sme boli radi obaja... ale aj moja manželka a dcéra s rodinou. Len malého Miška tá sláva nechala ľahostajným – mal predsa svoje dva nové balóny naplnené héliom, ktoré sa vznášali nad zástupmi, lebo sedel na otcových ramenách. Nakoniec si aj zvyšok rodiny prišiel na svoje: časť cien, ako kozmetika, poputovali k nim. Ba aj neprítomný syn Broňo si prišiel na dva páry ponožiek Adidas: ja mám do nich malé nohy...

No, proste slávy kopec... Ale aj mne sa ušlo predsa len niečo: pekný pohár.

Prekvapenie druhé: Pagáčovci

Schádzam z pódia, podpisujem prevzatie cien. Blahoželám, Vilo, volá na mňa dáma s kapucňou, vidí sa mi známa. Veď je to Lidka! No a s ňou jej manžel, dobrý kamarát Dušan aj s dcérou. Prišli až z Banskej Bystrice. Aj ja som bežala, pochváli sa ich dcéra Dagmar. Skvelé, chválim ju. Rodičia sa nadúvajú pýchou. No, zdá sa, že beh je už aj na Slovensku „trendy“. Konečne...

Vilo Novák, Bratislava, 8.4.2013.